

Valmisteilla oleva uusi kokonaismaakuntakaava 2040 sisältää kaikki maankäyttömuodot

Korvaa nyt voimassa olevat maakuntakaavat

Kaavaehdotus lausunnoilla viranomaisilla, ml. kunnat helmikuu 2018 – **sen jälkeen yhteisöille ja yleisölle nähtävillä 30 pv (todennäköisesti syyskuu)**

Maakuntavaltuuston käsittely 2019 keväällä

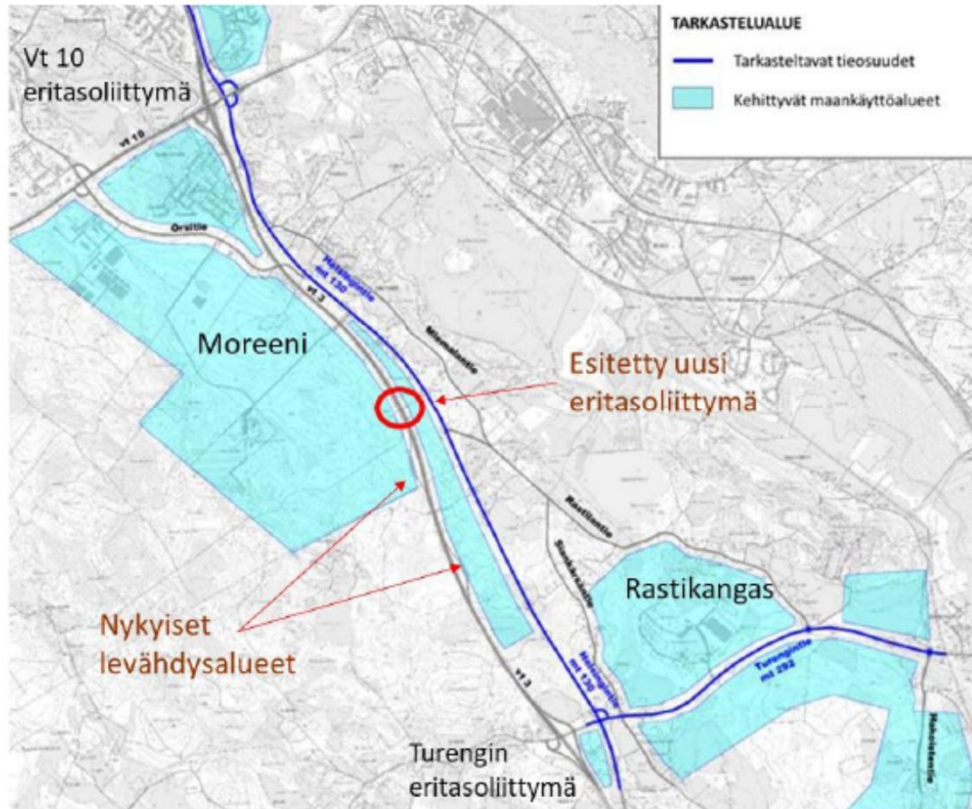
Viranomaislausuntojen satoa:

- Päälinjaukset hyväksytään kunnissa, hienosäätöä
- Liikennevirasto:
  - Vt 10 HML:sta itään ei merk. parannettava
  - Moreenin eritasoliittymä ok
  - Riihimäen itäinen kehäväylä, tot. mahd. katuna
  - Riihimäen läntinen kehätie ei tarpeellinen
  - Harvialan ja Monnin taajamajuna-asemat: kytkeytyminen tarvittavaan väestöpohjaan
  - Forssan seudun ratayhteystarve: ei osoitettu tarpeellisuutta
- Ely: linjassa Livin lausunnon kanssa, lisäksi, mm:
  - Vt 3 lisäkaistat ok
  - Kt 54 kt/vt ok
- YM: ”Maakuntakaavan liikennejärjestelmät ovat kunnianhimoisemmat kuin muiden valtion suunnitelmat alueelle”.
- ”Kanta-Hämeen sijainnilla merkittävien kasvu- ja kuljetuskäytävien varrella sekä Hämeenlinnan roolilla maakuntakeskuksena on keskeinen merkitys osana valtakunnallista aluerakennetta ja kaupunkiverkoston, jonka **kehittämisedellytyksillä on valtakunnallista merkitystä.**”

Vt 3 Moreenin eritasoliittymä

Moreenin eritasoliittymän liikenteelliset vaikutukset

Valtatie 3, Linea Konsultit Oy 5.12.2017

Moreenin eritasoliittymän toteuduttua valtatie 3 liikenteen toimivuus ennustetilanteen iltaruuhkassa on kokonaisuutena tyydyttävä. Iltaruuhkassa ongelmallisinta on liittyminen uudesta Moreenin eritasoliittymästä Tampereen suuntaan. Ilman Moreenin eritasoliittymää vastaavat ongelmat näkyvät valtatie 10 liittymän Tampereen suunnan rampeilla. Valtatiellä 10 merkittävimmät ongelmat ovat vasemmalle valtatielle 3 Tampereen suunnan rampeille kääntyvällä liikenteellä. Liittymän nykyisten järjestelyjen välityskyky on vaarassa ylittyä ennustetilanteessa, mutta tilanne on selvästi parempi Moreenin eritasoliittymän kanssa kuin ilman sitä. Lisäksi voidaan arvioida, että mahdollinen Moreenin eritasoliittymä tuo vaihtoehtoja yritysalueen liikenneyhteyksiin, jolloin liikenteen on ruuhka-aikoina mahdollista hakeutua vähemmän kuormitettuihin liittymiin. Lisäksi liikenneturvallisuusarviointi

Vr aikataulumuutokset

Uudet aikataulut 26.5. alkaen

- **VR muutti aikatauluja 25.3. alkaen.**
- Helsinkiin menevät junat ovat perillä työaikoihin huonosti sopien useimmiten 13 min. yli tasan.
- Klo 9:ksi ei Hämeenlinnasta enää pääse Helsinkiin kun aiempi 7:49 juna siirretään lähtemään klo 8:03
- kaukojunissa on edelleen aukko klo 11 ja 13 välillä eli Hämeenlinnasta ei pääse Helsinkiin klo 12:ksi.
- Iltapäivällä Helsingistä kaukojunat lähtevät nyt n. 10 min. ennen tasatuntia eli vartin aiempaa aiemmin. Paluuvuorot sopivat erittäin huonosti työaikoihin ja esim. päiväkotien palveluaikoihin.

Yksityiskohtaiset esitykset juna-aikataulujen parantamiseksi:

Lähtökohtana on, että kaukojunat pysähtyvät Hämeenlinnassa sekä Helsingin että Tampereen suuntiin pääsääntöisesti tunnin välein, erityisesti työmatka-aikoina aamu- ja iltapäivisin.

- **Hämeenlinna – Helsinki:**
  - Tampereelta klo 7:02 lähtevä pendoliino (S40) (joka nyt ajaa Hämeenlinnan ohi) muutetaan pysähtymään lyhyesti Hämeenlinnassa (perillä nykyaikataulun mukaan 8:44, tämä korjaisi nykyisen Hämeenlinnasta 7:49 muutoksen)
  - Tampereelta klo 10:02 lähtevä IC 20 (joka nyt ajaa Hämeenlinnan ohi) muutetaan pysähtymään lyhyesti Hämeenlinnassa. (Perillä nykyaikataulun mukaan 11:44.)
- **Helsinki – Hämeenlinna:**
  - Helsingistä klo 15:14 lähtevä IC 27 (joka nyt ajaa Hämeenlinnan ohi) muutetaan pysähtymään lyhyesti Hämeenlinnassa.
  - Helsingistä klo 20:14 lähtevä S 53 pysähtymään HML:ssa (M-S)

Pääradan operointiselvitys

UL, HL, PiL + LVM +yhteys Vr, HSL

Aiko-rahoituksella

Tavoite: (luoda edellytyksiä ja lähtökohtia avautuvalle kilpailulle)

- henkilö- ja tavaraliikenteen tavoite- ja kysyntäskenaariot
- operointimallit ja aikataulurakenteet

Riihimäki-Tampere tarveselvitys

- Liikennevirasto vetää
- Mitä toimenpiteitä ratavälillä tarvittaisiin erityisesti lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä: mm. ohitusraiteet esillä Turenki, Leteensuu, Kuurila, Lempäälä

Maakuntaudistus ja liikennehallinto – keskeiset asiat

- **Alueellinen tienpito maakuntien tehtäväksi**
- **Väylien omistajuus säilyy valtiolla ja tienpidon rahoitus on erillisrahoitusta**
- Valtakunnallisesti keskitetyt tehtävät siirtyvät valtion liikennehallintoon
- **Tienpito organisoidaan maakuntien yhteistyönä enintään 9 yhteistyöalueella**
- Jokaisella 18 maakunnalla tietty rooli liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja myös tienpidossa
- **Tienpidon rahoitus eritellään 18 maakunnalle**
- Tienpitoa koskevat ohjaus- ja sopimusmallit valtion ja maakuntien luonnosteltu - valtion liikennehallinnon virastomuutokset vaikuttavat yhteistyön rajapintoihin.

Maakunnat aloittavat toimintansa 2020

ELY-keskusten L-tehtävät siirtyvät pääsääntöisesti maakuntiin

Keskeisiä tehtäviä **tienpito ja liikennejärjestelmäsuunnittelu**

Lisäksi

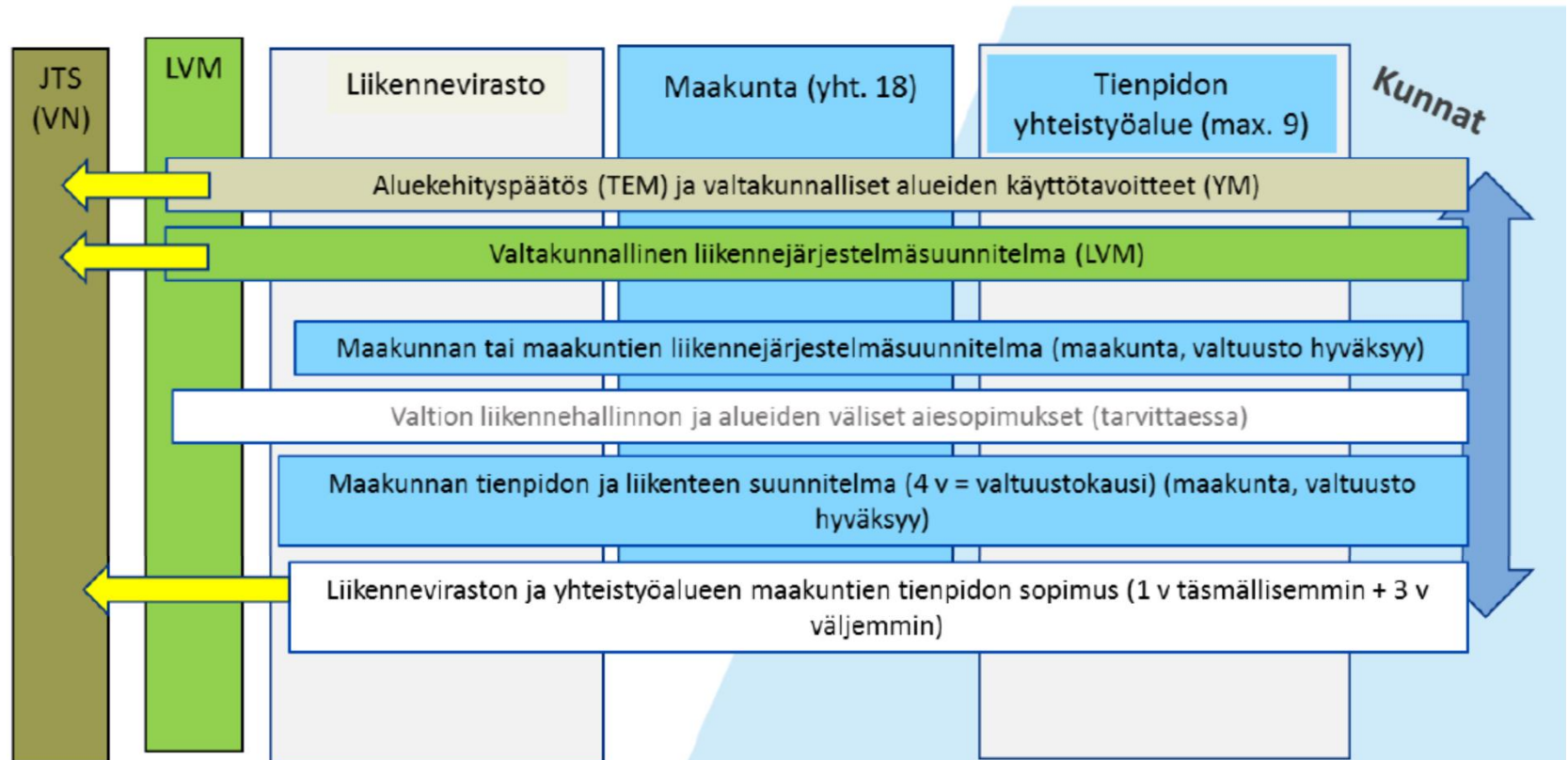
- yksityistieavustukset
- liikenneturvallisuus
- henkilöliikenteen ja saaristoliikenteen suunnittelu ja järjestäminen

Yhteensä n. 325 htv

ELY-keskusten **valtakunnalliset tehtävät** siirtyvät L-vastuualueelta Liikennevirastoon n. 88 htv

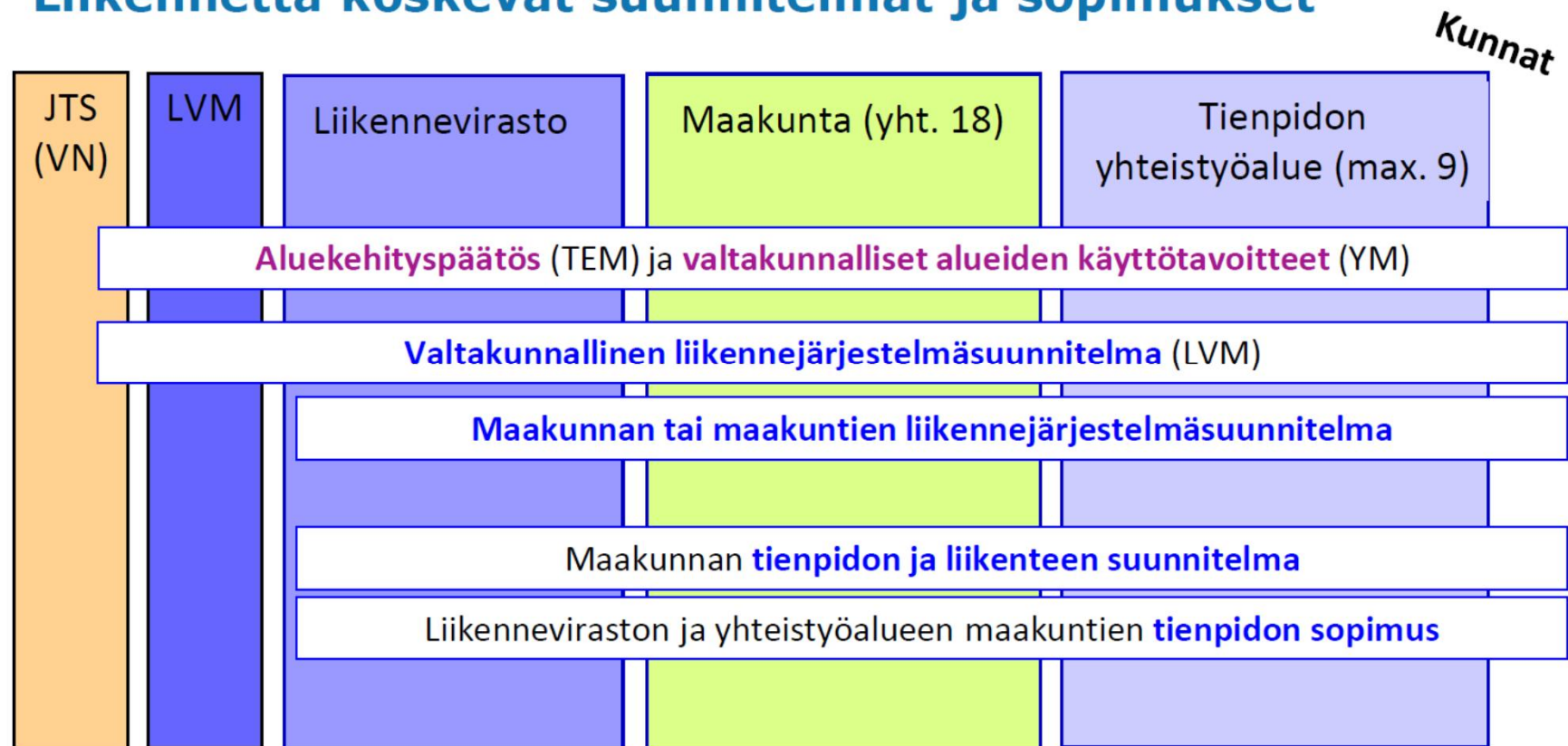
Liikenteen elinkeinoluvat (taksilupa, henkilöliikennelupa ja tavaraliikennelupa) siirtyvät liikennepalvelulain mukaisesti Trafiin

Liikennettä koskevat suunnitelmat ja sopimukset

Liikennettä koskevat suunnitelmat ja sopimukset

Lähde: Maantielaki, luonnos

Maakunnan ljs: MV (valtuustokausittain)

Tienpidon ja liikenteen suunnitelma: MH (vuosittain)

Tienpidon sopimus: MH (vuosittain)

Maakuntauudistus

Maakunnan tienpidon järjestäminen maantielain (lakiesitys liikennejärjestelmästä ja tienpidosta) mukaisesti tienpitoalueella (yhteistyöalueella)

Yhteistyösopimus-mallit

Mallit koottu esimerkkinä Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen maakuntien yhteinen tienpitoalue

Heikki Pusa, Hämeen liitto
Janne Lintilä Pirkanmaan Ely
Karoliina Laakkonen-Pöntys, Pirkanmaan liitto

6.2.2018

Vaihtoehtoiset toimintamallit

1. ”**isäntämaakunta**”, jossa Pirkanmaa hoitaa tienpidon yhteistyösopimuksella ja kaikki tehtävät ovat järjestäjäpuolella.
2. Tienpitoalueen tienpitotehtävät hoitaa Pirkanmaan maakuntakonserniin kuuluva **Tienpitoyksikkö**, (ero edelliseen organisatorinen eli se, että tässä tehtävät ovat tuottajapuolella, mutta tässäkin tienpitoalueen päätöksistä vastaa viimekädessä Pirkanmaa). Yhteinen toimielin seuraa toimintaa, muttei päättä.
3. Tienpitoalueen tehtävät hoitaa Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan yhteinen tienpidon **liikelaitos**, jota johtaa johtokunta.
4. Maakuntien yhteinen toimielin ja sen alla yhteinen **tienpidon palvelulaitos**, joka toteuttaa sopimuksen mukaiset tienpidon tehtävät. Tämä on aika lähellä kakkosvaihtoehtoa, mutta päätökset olisivat allianssihengessä konsensuspäätöksiä, eli Pirkanmaalla ei olisi yli menevää päätäntävaltaa. Lisäksi yhteinen toimielin on tässä vaihtoehdossa päättävä elin.

Kaksi mahdollista toimintamallivaihtoehtoa

- **Ve A : Yhteinen toimielin ja sen alla tienpidon yksikkö**
  - Yhteinen toimielin (poliittinen esim. 3+3) ohjaa ja päättää yhteistyöalueen asioista ja valmistelee maakunnissa päätettävät asiat.
  - Yhteinen toimielin kuuluu Pirkanmaan maakuntakonserniin koska yhteinen toimielin ei ole juridinen yksikkö, Yhteistyöalueen johtaja on yhteisessä toimielimessä esittelijä. Henkilöstö Pirkanmaan toimihenkilöitä.
  - Kussakin maakunnassa ”tienpidosta vastaava henkilö”, on läsnä yhteistyöelimessä ja jäsenenä tienpitoalueen johtoryhmässä
- **Ve B : Liikelaitos**
  - Oma liikelaitos, mutta todennäköisemmin osa MAKU-liikelaitosta erillisenä tulosityksikkönä. (ilmeisesti maakuntien yhteinen liikelaitos ei mahdollinen?)
  - Johtokunta tai tulosityksikkönä johtokunnan alainen jaosto ohjaa

Maakunnan Ijs-suunnitelman uusiminen 2020->

Lakiesitys maantielaksi (3/2018)

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja edistämiseksi maakunnan on laadittava toimialueelleen monivuotinen maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

alueellisista oloista johtuvia muita tarpeellisia tavoitteita ja toimia liikkumisen ja liikennejärjestelmän toimivuuden, turvallisuuden ja kestävyuden edistämiseksi ja kehittämiseksi.

esitetään liikennejärjestelmän nykytilaa ja tulevaa toimintaympäristöä koskeva arvio sekä tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset tavoitteiden saavuttamiseksi.

arvio suunnitelman toteutettavuudesta käytössä olevien taloudellisten resurssien puitteissa, toteutusaikataulusta sekä suunnitelman muista vaikutuksista.

Maakunnan Ijs-suunnitelman uusiminen 2020->

Lakiesitys maantielaksi (3/2018)

Maakunnan on arvioitava liikennejärjestelmäsuunnitelmansa toteutumista ja vaikuttavuutta **vähintään kerran valtuustokaudessa** sekä tarvittaessa tarkistettava suunnitelma.

yhteen sovitettava maakunnan muun suunnittelun sekä alueeseen rajoittuvien maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmien kanssa.

Maakunta voi laatia liikennejärjestelmäsuunnitelman myös yhdessä toisen tai useamman maakunnan kanssa.

Suunnitelmassa on myös otettava huomioon maakunnan alueella olevien kuntien ja kaupunkiseutujen liikennejärjestelmää koskeva suunnittelu.

Suunnitelma voidaan toteuttaa osana muuta maakunnan strategista suunnittelua. **Maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma on otettava huomioon maakunnan alueella toimivien viranomaisten toiminnassa.**

Miten edetään ?

Nykyinen ljs ja aiesopimus voimassa vuoden 2019 loppuun

- Valtakunnallisten tavoitteiden heijastuminen Kanta-Hämeen maakuntaan
- Kanta-Hämettä ympäröivien alueiden ja maakuntaan vaikuttavien maakuntien liikennejärjestelmien kytkeytyminen Kanta-Hämeeseen
- Kanta-Hämeen alueellisista oloista johtuvat tavoitteet ja toimenpiteet
- Tarvittavat resurssit
- Liittyminen maakuntastrategiaan ja kaupunkiseutujen liikennejärjestelmien kehittämissuunnitelmiin

- Aikajänne, ajallinen ulottuvuus ? (5-10 v tarkempi, sitten tavoitteellinen)
- Miten tienpito mukaan, jotta ljs ohjaisi alueellista tienpitoa ?

”peris-ljs,” jota syvennetään ja täydennetään perus-ljs:ssä esille nousseiden asioiden osalta (esim. liityntäliikenne...)